

Beleidsplan Stichting Observation International

Stichting Observation International is opgericht op 1 december 2015 te Roermond. Op termijn wil het de (internationale) voortzetting worden van Waarneming.nl, Waarnemingen.be, Observations.be en Observation.org. Het doel is om planmatig en gestructureerd deze bestaande sites te integreren, te moderniseren en internationaal uit te bouwen.

Dit beleidsplan heeft een horizon van vijf jaar en omvat de opstartfase van Stichting Observation International.

1 Visie

Vrijwilligers verrichten wereldwijd een massa aan natuurwaarnemingen. Wanneer deze informatie verzameld en gedeeld kan worden, vormen deze data een krachtig instrument voor natuurbehoud, onderzoek, beleid, educatie en beleving.

2 Missie

Het delen van waarnemingsdata over de mondiale biodiversiteit in heden en verleden, als kennisbron voor de toekomst.

Waarnemers overal ter wereld faciliteren door middel van een meertalig, mondiaal waarnemingensysteem met soortenregister voor alle bekende soorten en soortgroepen in de natuur, flora- en faunabreed, en via dat systeem een gegevens-verzameling met gevalideerde velddata delen met iedereen waar ook ter wereld.

3 Ambitie

De ambitie van Observation International is: over het beste, handigste en mooiste systeem te beschikken, dat door de waarnemers en datagebruikers hoog wordt gewaardeerd en maximaal wordt gebruikt. Het streven is in West-Europa binnen vijf jaar het meeste gebruikte multithematische¹ portaal te zijn en daarbuiten minimaal drie partnerschappen te sluiten.

4 *Commitment*

Bij het verwezenlijken van haar missie stelt Observation International voor haar handelen randvoorwaarden en uitgangspunten.

Observation International:

- a. Streeft naar publiek raadpleegbare data;
- b. Verzamelt kennis ten behoeve van onderzoek naar (veranderingen in) biodiversiteit;
- c. Respecteert de waarnemer, onderzoekers, andere gebruikers en de *Community*;
- d. Verklaart dat de data wettelijk gezien onder het eigenaarschap vallen van de Stichting, terwijl de waarnemers zeggenschap houden over hun waarnemingen.

¹ Multithematisch: alle dier- en plantengroepen, van vogels tot beerdierjes, van orchideeën tot sieralgen.

5 Doelgroep/markt

Alle waarnemers en hun organisaties, beleidsmakers, houders van databronnen, onderzoekers, natuurbeheerders, natuurbeschermers, musea, die waarnemingen en/of daaruit afgeleide informatie leveren of gebruiken. Dit in de ruimste zin en waar ook ter wereld.

6 Doelen

Uit de missie is een zestal primaire doelen af te leiden: de hoofddoelen. Daarnaast is er een drietal afgeleide doelen die noodzakelijk zijn om de primaire doelen te kunnen realiseren: de secundaire doelen.

De direct uit de missie voortvloeiende hoofddoelen zijn:

A *Biodiversiteit*

- a. Het stimuleren van het verzamelen van veldwaarnemingen, inclusief eventuele documentatie, van soorten wereldwijd, flora- en faunabreed, en deze te bewaren en publiekelijk beschikbaar te stellen.
- b. Het borgen van de biodiversiteitdata voor toekomstige generaties.
- c. Door databeschikbaarheid bevorderen van behoud, bestudering en beleving van biodiversiteit.
- d. Voorkomen van verstoring en tegengaan van datamisbruik door kwetsbare gegevens niet algemeen te delen.

B *Software*

- a. Het opzetten en onderhouden van een meertalig, mondiaal bruikbaar veldwaarnemingssysteem.
- b. Het beschikbaar stellen van tools ten behoeve van waarnemers, onderzoekers en andere gebruikers ten behoeve van invoer en/of uitvoer van waarnemingen/data.
- c. De bestaande sites onderbrengen in de nieuwe, alomvattende Observation International site. Hierbij kunnen bestaande sites (zoals Waarneming.nl, Waarnemingen.be, Observations.be, etc.), of in de toekomst nog in te richten sites, in stand blijven als lokale portalen voor de communities".

C *Community*

- a. Het faciliteren van veldwaarnemers bij het doen en delen van veldwaarnemingen voor alle soorten en overal ter wereld.
- b. Het stimuleren van het ontstaan van 'leergemeenschappen'.
- c. Het aangaan van partnerschappen en het ondersteunen van lokale organisaties, die de verantwoordelijkheid voor de data en de *community* in hun regio dragen.

D *Kwaliteit*

- a. De organisatie en het beheer van data, onderhoud en integriteit van de database.
- b. Zorg dragen voor zo compleet mogelijke en up to date nomenclatuurregisters.
- c. Ontwikkelen en borgen van een adequaat validatiesysteem.

E *Transparantie*

- a. De maximale beschikbaarstelling van data aan de waarnemers en derden voorzover deze vallen binnen de doelstellingen van de Stichting Observation International.
- b. Observation International betracht zoveel mogelijk openheid over haar activiteiten en legt daarover verantwoording af naar waarnemers en andere belanghebbenden.

Behalve de direct van de missie afgeleide hoofddoelen zijn er de volgende secundaire doelen:

F *Infrastructuur*

Het inrichten en beschikbaar stellen van een stabiele infrastructuur.

G *Stakeholders*

- a. Het werven van mensen en het verwerven van middelen om de gestelde doelen te realiseren.
- b. Het betrekken van diverse stakeholders (ook internationaal).

H *Communicatie*

- a. Het genereren en verkrijgen van publiciteit rond Observation International.
- b. Het vervaardigen van promotiemateriaal, handleidingen etcetera ter werving van waarnemers en ondersteuning van *communities*.
- c. Het onderscheiden en aanspreken van de diverse doelgroepen (*communities*).
- d. Rapportage naar waarnemers, stakeholders en communities.

7 Taken

Op basis van de gestelde doelen worden hier taken beschreven voor korte en middellange termijn. De taken moeten 'smart' gemaakt worden en controleerbaar zijn. Observation International gebruikt hiervoor de PDCA cycle². De uitvoering van de taken zal projectmatig worden aangepakt. Per project wordt een verantwoordelijk bestuurslid aangewezen, die op bestuursvergaderingen zal rapporteren. De projectbesturing vindt plaats op planning, geld, kwaliteit, informatie en organisatie (TOKIO-concept³). Voorafgaand aan de realisatie wordt voor elk project een definitief projectplan en budget vastgesteld.

De uit te voeren taken zullen worden geprioriteerd. Daarna zal voor de te ontwikkelen functionaliteit (actiepunten) een indeling in drie categorieën worden aangehouden: *must have*, *should have* en *nice to have*.

2

PDCA-cycle: *plan, do, check, act*

3

TOKIO-concept: sturing op planning, geld, kwaliteit, informatie en organisatie

A Taken m.b.t. Biodiversiteit

- a. Faciliteren van het doen, bijhouden en delen van waarnemingen: zowel puntwaarnemingen (losse waarnemingen), als andere typen waarnemingen, bijv: meetnetten, transecten, streeplijsten, kwadranten en vegetatie-opnamen.
- b. Definiëren van een breed scala aan projecten: onderzoek, *citizen science*, beleving. Het op eenvoudige wijze aanmaken van onderzoeksprojecten. Projecten moeten privé of publiek kunnen zijn.
- c. Door toepassen van *gamification*⁴ gebruikers enthousiasmeren om meer data (kwaliteit en kwantiteit) in te voeren.
- d. Inrichting van laagdrempelige *customization* (personalisatie). Toestaan van zelf te definiëren vrije velden die aan waarnemingen kunnen worden gekoppeld, bijvoorbeeld waterdiepte en chemie, collecties-informatie.
- e. Bevordering van het ontwikkelen van (interactieve) determinatietools.
- f. Opstellen van richtlijnen voor data die al dan niet openbaar beschikbaar is (publieke data, embargo, vervaging).
- g. Koppeling van data van derden die ontsloten worden via Observation International.

B Taken m.b.t. Software

- a. Modernisering van het huidige systeem. Startpunt is het huidige systeem van Waarneming.nl, uitgangspunt vormen de wensen van de gebruikers. Upgraden, met de tijd mee gaan, voorop lopen.
- b. Universeel design maken voor de webapplicaties, dus op alle devices (pc, tablet, smartphone) en platforms (Android, iOS, Windows) zelfde functionaliteit (*look and feel*). De data moeten bovendien eenduidig in één centrale gegevensverzameling terecht komen.
- c. Meertaligheid van applicaties en documentie. Te beginnen met Engels, Frans, Nederlands, Spaans en Duits. En vervolgens naar wensen voortkomend uit partnerschappen.
- d. Het maken van meertalige handleidingen, *tutorials* etcetera ter ondersteuning van gebruikers van de systemen.
- e. Tweerichtingverkeer in apps mogelijk maken: gebruikers kunnen invoeren, maar ook voor hun relevante data terug geleverd krijgen.
 - o meldingen van waargenomen bijzondere soorten in hun zoekgebied
 - o waarnemingen uit vorige jaren uit hun zoekgebied
- f. Ontwikkelen *features* voor gebruikers
 - o personaliseren inlogpagina, bijvoorbeeld foto, interesseprofiel, taggen van collega-waarnemers
 - o terugmelding mogelijkheid als je een nieuwe soort krijgt
 - o mogelijkheid tot delen naar Facebook, Twitter: zo vindbaarder voor gebruikers.
- g. Verwezenlijken van diverse afgeleide tools op mobiel (Android, iOS en wellicht Windows). Om waarnemers te enthousiasmeren en kennis te laten maken met minder bekende delen van het systeem. Bijv. exoten-app, mystery-app, streeplijst-app.
- h. Organiseren van interactieve communicatie tussen waarnemers (facebook-achtige zaken).

⁴ Gamification: Wikipedia: Onder Gamificatie ([Engels: gamification](#)) verstaat men het aanwenden van [spelprincipes](#) en speltechnieken in een niet-spelcontext (zoals navigatie-apps, sociale media en in wetenschappelijk onderzoek) om menselijk [gedrag](#) op een positieve wijze te sturen.

- i. Interfaces ontwikkelen waardoor derden applicaties kunnen realiseren, die de systemen van Observation International ondersteunen en gebruiken: API's.⁵

C Taken m.b.t. de Community

- a. Contact onderhouden met de waarnemers en communities (deel geautomatiseerd, deels persoonlijk).
- b. Aangaan en versterken van partnerships in West Europa te beginnen Benelux, Duitsland (NRW) en Frankrijk, zodra wenselijk ook buiten Europa.
- c. Het vormen van communities, daar waar die nog niet zijn.
- d. Luisteren naar en inventariseren van wat een waarnemer leuk vindt: waar heeft zij of hij behoefte aan. Dit kan/zal per soortgroep, vakgebied en regio verschillen.
- e. Een systeem ontwikkelen dat waarnemers met elkaar in contact brengt, voor gezamenlijk onderzoek, excursies, determinatiehulp en dergelijke.
- f. Mogelijkheid verkennen van een *ranking* systeem van waarnemers op grond van kundigheid (goedgekeurde waarnemingen per soortgroep/familie), als hulpmiddel bij validatie of als onderdeel van *gamification*. Badges, autostimulance.

D Taken m.b.t. Kwaliteit

- a. Organisatie en beheer van data (onderhoud database). Borging van integriteit.
- b. Nomenclatuur. Beschikbaarheid van een namenregister voor alle soortgroepen naar de actuele wetenschappelijke inzichten, inclusief synoniemen en lokale namen in diverse talen. Reeds bestaande gezaghebbende kennisbronnen moeten worden erkend, gekoppeld en indien mogelijk gebruikt. Verantwoording voor wijzigingen in een logbestand. Bevorderen van goede documentatie, bijv. aangeven van determinatiewerk.
- c. Validatiesysteem. Update van het huidige validatiesysteem: modern en dynamisch. Deels geautomatiseerd op basis van rekenregels en deels handmatig vanuit de diverse communities. Transparant en met respect voor de gebruikers, specialist of beginner.
- d. Onderzoek doen naar benutten van de kwaliteit van de waarnemer zelf binnen het validatiesysteem, mogelijk gebruik van "badges".
- e. Inbouw van diverse (interactieve) determinatietools ter ondersteuning van waarnemers.

E Taken m.b.t. Transparantie

- a. Publiekelijke beschikbaarstelling van data mogelijk maken en stimuleren.
- b. Genereren van informatie en kennis op basis van de verzamelde data, bijvoorbeeld fenologie, verspreidingskaarten of trends.
- c. Beschikbaar stellen van data.
- d. Beschikbaar stellen informatie over het eigen functioneren (o.a. statistieken).
- e. Transparantie geven over financiën (inkomsten en uitgaven).

F Taken m.b.t. Infrastructuur

- a. Beschikbaar houden van informatie (data) op diverse platforms (software).
- b. Borgen van integriteit en back-up (inhoud, commodity).
- c. Borgen van mondiale toegankelijkheid via het word wide web en apps.

⁵ API: *Application interfaces*.

G Taken m.b.t. Resources

- a. Fondsenwervingsplan opstellen naar de mogelijkheden om structureel geld te verkrijgen buiten overheden om.
 - o *Crowd funding*
 - o Sponsoring van site/soorten/projecten/gebieden
 - o Gepaste reclame
 - o Legaten en erfstellingen
- b. Projectmatig verwerven van subsidies van overheden (subsidieprojecten definiëren)
 - o Regionaal/nationaal/Europees
- c. Verwerven van inkomsten uit samenwerking met partners
 - o Beschikbaarstelling data
 - o Gemeenschappelijke projecten
- d. Verwerven van menskracht, rekruteren van vrijwilligers, die specifieke taken binnen het systeem vervullen
 - o Oprichten validatieteams (regio/*community* gebonden)
 - o Binden van vrijwilligers met specifieke kennis (communicatie, financiën)
- e. Middelen in natura, door samenwerking verwerven en toevoegen van kennis/modules/applicaties van derden/partners, bijvoorbeeld nomenclatuurregister.

H Taken m.b.t. Communicatie

- a. Opstellen van een communicatieplan, waarin alle stappen en acties op gebied van promotie en publiciteit worden uitgewerkt:
 - o Werving gebruikers, oproep deelname aan veldwerk/systeem
 - o Promotiemateriaal:
 - o Benadering verschillende doelgroepen (elke community bedienen in zijn eigen taal/jargon)
 - o Promotiemateriaal, zoals films, folders, youtube, *tutorials*, T-shirts etcetera.
 - o Inzet communicatiemiddelen naar communities, waarnemers, datagebruikers, zoals nieuwsbrieven.
- b. Ondersteuning lokale communities.
- c. Geautomatiseerde communicatiemodule, die reageert op acties van waarnemers, datagebruikers.
- d. Professioneel maken van de communicatie. Ten dienst van de gebruikers (inrichten *helpdesk*).

I Taken m.b.t. Partnerschappen

- a. Ontwikkeling van partnerschappen op (inter-)nationaal vlak met gelijkgerichte organisaties.
- b. Koppeling van datasystemen als dit waarde en betekenis toevoegt, zoals kaartlagen.
- c. Het nastreven van een goede verhouding tot andere biodiversiteitsdatabanken.

8 Organisatie

Stichting Observation International is een onafhankelijke, internationale stichting naar Nederlands recht, met internationale aspiraties. De stichting wordt geleid door een bestuur, dat wordt bijgestaan door werkgroepen, vrijwilligers en medewerkers. Om de doelen te bereiken, dient het divers te zijn in nationaliteit en expertise, met bestuursleden die afkomstig zijn uit verschillende communities en elk een ander aandachtsveld behartigen.

Voor een optimale bestuurssamenstelling moeten er leden zijn met specifieke kennis van biodiversiteit, communicatie, financiën, automatisering, subsidies, acquisitie, doelgroepen, etcetera. Verder is het van belang dat het internationale karakter ook in het bestuur tot uitdrukking komt in de vorm van bestuursleden met verschillende nationaliteiten. Dit helpt ook bij begrip voor en overbrugging van cultuurverschillen.

Individuele bestuursleden worden verantwoordelijk voor de realisatie van taken. Aan elke taak wordt één bestuurlid gekoppeld, die als verantwoordelijk projectmanager in het bestuur rapporteert over de voortgang van die taak/project (tijd, geld, gereed product).